

જીલ્લા કૃષિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા (GKMS)

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર

જી.કૃ.યુ., જામનગર- ૩૬૧૦૦૬

તા. ૩૧-૦૫-૨૦૨૩ થી તા. ૦૪-૦૬-૨૦૨૩

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

જામનગર જીલ્લા કૃષિ હવામાન બુલેટીન નં. ૪૩ (૨૦૨૩) તારીખ: ૩૦-૦૫-૨૦૨૩

(જૂનાગઢ કૃષિ યુનીવર્સિટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

પાછલા અઠવાડિયાનું જામનગર નું હવામાન

હવામાન પરિબલો		
વરસાદ(મી.મી)	૦.૦	
મહત્તમતાપમાન(સે.ગ્રે)	૩૫.૦-૩૯.૧	
લઘુત્તમતાપમાન(સે.ગ્રે)	૨૮.૨-૨૯.૦	
ભેજ(%)	સવાર	૭૪-૮૩
	બપોરબાદ	૩૧-૩૯
પવનનીગતિ (કિમી/કલાક)	૮.૨-૨૦.૦	

હવામાન આગાહી

ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિભાગ - જામનગર જીલ્લાની હવામાન આગાહી

તારીખ	દિવસ-૧	દિવસ-૨	દિવસ-૩	દિવસ-૪	દિવસ-૫
પેરામીટર	૩૧-૦૫-૨૦૨૩	૦૧-૦૬-૨૦૨૩	૦૨-૦૬-૨૦૨૩	૦૩-૦૬-૨૦૨૩	૦૪-૦૬-૨૦૨૩
વરસાદ (મી.મી.)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૩૫	૩૫	૩૪	૩૪	૩૪
લઘુત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૭	૨૭	૨૬	૨૬	૨૬
મહત્તમભેજ (%) સવાર	૮૧	૮૧	૮૧	૮૧	૮૧
લઘુત્તમભેજ (%) બપોર બાદ	૩૨	૩૮	૩૯	૪૫	૪૭
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૨૩	૨૪	૨૮	૨૯	૨૯
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	પશ્ચિમ	પશ્ચિમ	પશ્ચિમ	પશ્ચિમ	પશ્ચિમ
વાદળની સ્થિતિ	મુખ્યત્વે ચોખ્ખું	મુખ્યત્વે ચોખ્ખું	મુખ્યત્વે ચોખ્ખું	મુખ્યત્વે ચોખ્ખું	મુખ્યત્વે ચોખ્ખું

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જીલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહીં.

ભારત સરકારશ્રીના હવામાન ખાતા તરફથી મળેલ હવામાન માહિતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા વિભાગ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જામનગર તરફથી જાણાવવામાં આવે છે કે ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહાવાકીય વિસ્તારના

જામનગર જિલ્લામાં આગામી સપ્તાહમાં વરસાદનું પ્રમાણ નહિવત્ત રહેશે અને આકાશ મુખ્યત્વે ચોખ્ખું રહેશે.

તાપમાન: આ સમયગાળામાં મહત્તમ તાપમાન દરમ્યાન ૩૪-૩૫ ડીગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું તેમજ લઘુત્તમ તાપમાન રાત્રી દરમ્યાન ૨૬-૨૭ ડીગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું રહેવાની સંભાવના છે.

ભેજનું પ્રમાણ: સવારના સમયે ભેજનું પ્રમાણ ૮૧ % રહેશે તથા બપોર પછીના ભેજનું પ્રમાણ ૩૨-૪૭ % રહેવાની શક્યતા છે.

પવનની દિશા અને ગતિ: પવનની દિશા મોટેભાગે પશ્ચિમ તરફથી રહેવાની અને પવનની ઝડપ ૨૩-૨૮ રહેશે.

સામન્ય કૃષિ સલાહ

- આગામી ચોમાસુ પાકોના વાવેતર માટે ખેત આયોજન કરવું તેમજ બીયારણ, ખાતર અને દવાનો પુરવઠો મેળવી લેવો.
- ખેતરના સેઢા, પાળા અને વરસાદના પાણીની નીકાલની ગટરોને સાફ કરી ને આગામી ચોમાસા માટે ખેતરને તૈયાર કરવું.
- બિયારણને પટ ઓપવા માટે પહેલા ફૂગનાશક, કીટનાશક અને ત્યારબાદ જ જૈવિક ખાતરનો પટ આપવો. બીયારણ + ફૂગનાશક + કીટનાશક + જૈવિક ખાતર.
- પહેલા વરસાદ થયે પુખ્ત મુંડા જમીનમાંથી બહાર આવીને ખેતરના અજી બાજુના વૃક્ષો પર વસવાટ કરે છે તેથી તેના નાસ માટે ક્લોરપાયરીફોસ ૨૫ મિલી તથા પ્રોફેનોફોસ ૧૦ મિલી તથા મિથાઈલ પેરાથીઓન ૧૦ મિલી દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી વૃક્ષો પર છંટકાવ કરવો જોઈએ.
- વરસાદની અનિયમિતતા નિવારવા માટે આંતરપાક વાવવાનું આયોજન કરવું જોઈએ, જેથી એક પાક નિષ્ફળ જાય તો બીજા પાકમાંથી ઉપજ મેળવી શકાય છે.

મુખ્યપાક	પાક પ્રમાણે કૃષિ સલાહ
ચોમાસું મગફળી	<ul style="list-style-type: none"> • સિંચાઈની પૂરતી સગવડ હોય તો ખરીફ મગફળી પાકનાં આગોતરુ વાવેતર કરવાની કામગીરી હાથ ધરવી. • જાતો: ઉભાડી: જજ-૨, જજ-૫, જજજ-૩૨ અર્ધ વેલડી: જજ-૨૦, જજજ-૨૨ વેલડી: જજ-૧૦, જજ-૧૧, જજ-૧૨, જજજ-૧૭, જજજ એચ પી એસ-૧ • ખાતર: વાવેતર સમયે સિંગલ સુપર ફોસ્ફેટ ૧૫૬ કી.ગ્રા./હે. એમોનીયમ સલ્ફેટ ૬૨ કી.ગ્રા./હે, અને એરંડીનો ખોળ ૫૦૦ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવો. • સુકારો: મગફળીમાં સુકારાના નિયંત્રણ માટે ૨.૫ કિગ્રા ટ્રીઈકોડરમાં પાવડર ૨૫૦-૩૦૦ કિગ્રા એરંડી અથવા લીમબોળીના ખોળ સાથે મિશ્ર કરીને એક હેક્ટરમાં વાવવું જોઈએ.
ચોમાસું કપાસ	<ul style="list-style-type: none"> • ગુલાબી ઈયળનાં નિયંત્રણ માટે કપાસનું વહેલું વાવેતર ન કરતા સમયસર વાવણી થયા પછી વાવેતર કરવાથી અમુકંશે નિયંત્રણ કરી શકાય છે. • જાતો: દેશી: ગુજરાત કપાસ દેશી, સંકર-૭, ૮, ૧૧, ગુજરાત કપાસ-૧૩, ૧૭, ૨૧, ૨૩, ૨૫ સંકર જાતો: ગુજરાત સંકર કપાસ-૪, ૬, ૮, ૧૦, ૧૨ બીટી: ગુજરાત કપાસ સંકર ૬, ૮, ૧૨ અને જીટીએચએચ-૪૮ (બીજી-૨) તથા સરકાર માન્યજુદી જુદી બીટી જાતોની પસંદગી કરવી. • ખાતર: બીટી કપાસમાં સારું ઉત્પાદન મેળવવા માટે પ્રતિ ૧૦ ટન સંપૂર્ણ કોલવાયેલું ગળતીયુ ખાતર જમીનમાં ઉમેરવું, આ ઉપરાંત જમીન ચકાસણી અહેવાલ પછી ઘટતા પોષક દ્રવ્યો પ્રમાણે કુલ ૨૪૦ કિલોગ્રામ નાઈટ્રોજન (૬૦-૬૦

	<p>કિલોગ્રામ ૪ ભાગમાં વાવણી સમયે, ૩૦, ૬૦ અને ૯૦ દિવસે આપવું), ફોસ્ફરસ ૫૦ કિલોગ્રામ (બે ભાગમાં વાવણી સમયે અને ૬૦ દિવસે ૨૫-૨૫ કિલો આપવું).</p> <ul style="list-style-type: none"> • કપાસનાં પાકમાં પાન મેગ્નેસિયમ તત્વની ઉણપને કારણે લાલ થાય જાય છે જેને નિવારવા માટે ૨૫ કિગ્રા મેગ્નેસિયમ સલ્ફેટ પ્રતિ હેક્ટરે આપવું.
દિવેલા	<ul style="list-style-type: none"> • ખાતર: દિવેલાના પાકમાં હેક્ટર દીઠ ૭૫ કિગ્રા નાઈટ્રોજન અને ૫૦ કિગ્રા ફોસ્ફરસ તત્વ આપવાની ભલામણ છે. તેથી ૩૭.૫ કિગ્રા નાઈટ્રોજન અને ૫૦ કિગ્રા ફોસ્ફરસ તત્વ વાવણી સમયે જ પાયાના ખાતર તરીકે આપવું. • જમીનમાં સલ્ફર તત્વની ઉણપ હોય તો હેક્ટરે ૨૦ કિગ્રા સલ્ફર (૧૨૫ કિગ્રા જીપ્સમના રૂપમાં) આપવાની ભલામણ છે
તલ	<ul style="list-style-type: none"> • વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. • જાતો: તલના પાકની વાવણી માટે ગુજરાત તલ-૨, ૩, ૪, ૬ જેવી નવી જાતોની પસંદગી કરવી. • ખાતર: તલના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૫૪ કી.ગ્રા. અને મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ ૬૭ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
બાજરો	<ul style="list-style-type: none"> • વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. • જાતો: જીએચબી-૫૫૮ જીએચબી-૫૩૮, જીએચબી-૫૭૭, જીએચબી-૭૧૯, જીએચબી-૭૩૨ અને જીએચબી-૭૪૪. • ખાતર: બાજરીના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૮૭ કી.ગ્રા. અને મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ ૫૩ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
તુવેર	<ul style="list-style-type: none"> • વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. • જાતો: તુવેરના વાવેતર માટે વહેલી પાકતી જાતો જેવીકે ગુજરાત તુવેર-૧૦૦ અને ગુજરાત તુવેર ૧૦૧ અથવા મધ્યમ મોડી બી. ડી. એન.-૨ જાતની પસંદગી કરવી જોઈએ. • ખાતર: તુવેર ના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૮૭ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
મગ/ અડદ/ ચોળી	<ul style="list-style-type: none"> • વાવણી લાયક વરસાદ થાય ત્યારે સમયસર વાવેતર પૂર્ણ કરવું. • જાતો: મગનાં વાવેતર માટે ગુજરાત મગ-૪, કે- ૮૫૧, ગુજરાત આણંદ મગ-૫ જેવી જાતો પસંદ કરવી. અડદનાં વાવેતર માટે ગુજરાત અડદ ૧, ૨ જેવી જાતો પસંદ કરવી. ચોળીનાં વાવેતર માટે ગુજરાત ચોળા- ૧, ૨, ૪ અને પૂસા ફાલ્ગુની જેવી જાતો પસંદ કરવી. • ખાતર: તુવેર ના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૮૭ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
શાકભાજી પાકો	<ul style="list-style-type: none"> • શાકભાજી પાકોને નિંદણ મુક્ત રાખવા જોઈએ. • પાન કોરીયુ: વેલાવાળા શાકભાજી પાકમાં પાન કોરીયાનો ઉપદ્રવ ટાળવા માટે ૧૫ મીલી મીથાઈલ-ઓ-ડેમેટોન (૨૫ ઈસી) અથવા ૧૫ મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૫ લીટર પાણીના પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. • શ્રીપ્સ: મરચીના પાકમાં શ્રીપ્સના નિયંત્રણ માટે ૩૦ મીલી પ્રોફેનોફોસ ૧૫ લીટર પાણીમાં મિશ્રણ કરી છાંટવી. શ્રીપ્સનો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો સ્પીનોસાડ અથવા સ્પીનેટોરમ દવા ૭-૮ મીલી. પ્રતિ પંપ છાંટવી. • ફળમાખી: ફળમાખીના નિયંત્રણ માટે એસીટામીપ્રીડ ૨૦ ટકા ૧૫ ગ્રામ દવા ૧૫ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. • લીલી ઈયળ: ટામેટાના પાકમાં લીલી ઈયળનો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે છે તેના નિયંત્રણ માટે ઈન્ડોક્ઝાકાર્બ ૨૫ ઈસી ૩૦ મિલી અથવા સ્પીનોસાડ ૪૫ ઈસી ૫ મિલી પ્રતિ પંપ છાંટવી. • પાનકથીરી: શાકભાજી પાકોમાં પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ફેનાઝાકવિન ૧૦ ઈસી ૧૦ મિલી અથવા ડાયફેન્યુરોન ૫૦ ડબલ્યુ પી ૧૫ ગ્રામ ૧૫ લીટર પાણીમાં પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. • સફેદ માખી અને લીલી પોપટી: ભીંડામાં સફેદ માખી અને લીલી પોપટીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મી.લી. અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્ક નું દ્રાવણ ૫૦૦ મી.લી. અને ડાયફેનથાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ ગ્રામ દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.
પશુ	<ul style="list-style-type: none"> • યોગ્ય માત્રામાં આવશ્યક દાર / ખનિજ મિશ્રણ ચારાસાથે ભેળવીને પ્રાણીઓને આપવું આવશ્યક છે.

- પશુઓના રહેઠાણની વ્યવસ્થિત સફાઈ રાખવી અને માખીઓના ઉપદ્રવથી બચવા ફિનાઈલ છાંટવું અથવા લીમડાનાં પાનનો ધુમાડો કરવો.
- પશુને ૬ થી ૮ કી.ગ્રા. સુકો અને ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. લીલો ચારો આપવો. દુધાળા પશુઓને પ્રતિ લીટર દુધની ઉપજ હોય તેમને નિયમિત ૧ કી.ગ્રા. ફીડ + ૫૦ ગ્રામ ખનીજ તત્વોનું મિશ્રણ આપવું.
- ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથ્રીન અથવા એમીટ્રાલ ૨ મી.લી. એક લીટર પાણીમાં નાખીને છાંટવી.

District Agrometeorological Unit (DAMU)

GraminKrushi Mausam Seva (GKMS)

Krishi Vigyan kendra

Junagadh Agricultural University

Jamnagar-361006

Date: 31-05-2023 to 04-06-2023

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

Jamnagar District Agromet Advisory Service bulletin No. 43 (2023) Date: 30-05-2023

(Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department)

Significant weather for the preceding week

weather parameter		
Rain fall (mm)	0.0	
Maximum temperature (°C)	35.0-39.1	
Minimum temperature (°C)	28.2-29.0	
Relative Humidity (%)	Morning	74-83
	Afternoon	31-39
Wind speed (Kmph)	8.2-20.0	

Weather forecasting for Jamnagar District

Date	Day-1	Day-2	Day-3	Day-4	Day-5
Parameters	31-05-2023	01-06-2023	02-06-2023	03-06-2023	04-06-2023
Rain fall (mm)	0	0	0	0	0
Maximum temperature (°C)	35	35	34	34	34
Minimum temperature (°C)	27	27	26	26	26
Relative Humidity-I (%)	81	81	81	81	81
Relative Humidity-II (%)	32	38	39	45	47
Wind speed (Km/h)	23	24	28	29	29
Wind Direction (deg.)	W	W	W	W	W
Cloud cover (Okta)	Mainly clear	Mainly clear	Mainly clear	Mainly clear	Mainly clear

Note: Above forecast is the average situation of whole district not for one particular place.

Gramin Krishi Mausam Seva, Krishi Vigyan Kendra, Jamnagar and Indian meteorological department announce upcoming five days weather forecast of

Jamnagar district have sky will be observed mainly clear and no chances of rainfall.
Temperature: Maximum and minimum temperature likely to be in range 34-35 °C and 26-27 °C, respectively.

Relative Humidity: The RH-I and RH-II is likely to be in the range of 81 % & 32-47 %, respectively.

Wind Direction and Speed: Direction and speed of wind is likely to be W and 23-29 km/h, respectively.

General Advice

- Farmers are advised to prepare their field for an upcoming kharif crops sowing and to get the supply of seeds, fertilizers and insecticide, pesticide and fungicide according.
- Cleaning ridge, fencing and drainage system of the field and preparing the field for the next monsoon.
- Keep maintain the sequence in seed treatment like first treat the seed with Fungicide, Insecticide and then after seed treatment with biofertilizer. Seed Treatment: Seed Material + Fungicide + Insecticide + Biofertilizer.
- When first rainfall occur at time adult of white grub come out in the soil and they stay near the tree of farm boundary or other near tree, so spray the Clorpyriphose 25 mm or Profenophos 10 mm or Methyl parathion 10 mm in 10 lit. water and spray on tree.
- Planning the intercropping, if one crop is fail due to rainfall scarcity then get income for other crops.

crop	Crop wise Advisory
Kharif Groundnut	<ul style="list-style-type: none"> • If adequate irrigation facilities are available then carry out pre-sowing of Kharif groundnut and cotton crops. • Variety: Bunch type: GG-2, GG-5, GJG-32 Semi Spreading type: GG-20, GJG-22, GG-10 Spreading type: GG-11, GG-12, GJG-17, GJG HPS-1 • Fertilizer: pre-sowing of groundnut may be apply 156 kg/ha SSP, 62 kg/ha Ammonium sulphate and 500 kg/ha Castor cake as basal dose. • Wilt: For the control of the wilt in groundnut, before sowing apply the 2.5 kg trichoderma with 200-300 kg neem cake or castor cake per hecter.
Cotton	<ul style="list-style-type: none"> • Early sowing in cotton crop is not recommended due to pink bollworm attack at early stage. • Variety: Arboretum: Gujarat Cotton Desi, Hybrid-7, 9, 11, Gujarat Cotton- 13,17, 23, 25 Hybrid: Gujarat Cotton Hybrid-4, 6, 8, 10, 12 BT: Gujarat Cotton Hybrid-6, 8, 12, GTHH-49 (BG-II), and other government approved seed.

- **Fertilizer:** Apply FYM @ 10 t/ha, Nitrogen @ 240 kg/ha (four split, 25 % of at sowing and remaining three equal dose at 30, 60, and 90 DAS) and P₂O₅ @ 50 kg/ha (two split, ½ at basal and ½ at 60 DAS) per hectare to cotton crop for getting maximum yield and net return.
- Due to deficiency of magnesium cotton leaf become red, so apply the 25 kg magnesium sulphate per hectars.

Castor

- **Fertilizer:** Recommendation dose of fertilizer is 75 kg nitrogen and 50 kg phosphorus per hectars, so apply the 37.5 kg nitrogen and 50 kg phosphorus per hectars as a basal dose before sowing.

Sesame

- Carry out sowing where sufficient rainfall received.
- **Variety:** For the sowing of sesame crop select the new variety like Gujarat til-2, 3, 4, 6.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 54 kg and Murate of potash @ 67 kg per hactare as basal.

pearl millet

- Carry out sowing where sufficient rain fall receive for sowing.
- **Variety:** GHB-558, GHB-538, GHB-577, GHB-719, GHB-732 and GHB-744.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 87 kg and Urea @ 53 kg per hactare as basal.

Red gram

- Carry out sowing where sufficient rain fall receive for sowing.
- **Variety:** Select the early mature variety like Gujarat tuver-100 and Gujarat tuver-101 and medium late variety BDN-2.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 87 kg per hactare as basal.

Green gram/ Black gram/ Cowpea

- Carry out sowing where sufficient rain fall receive for sowing.
- **Variety:** For Green gram sowing select the varieties like GM-4, K-851, GAM-5. For Black gram sowing select the varieties like Gujarat Adud-1, 2. For Cowpea sowing select the varieties like Gujarat cowpea1, 2, 4, Pusa Falguni.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 87 kg per hactare as basal.

Vegetables

Infected plants should be uprooted and buried in the soil.

Keep vegetable crop weed free.

leaf Webber: For the control of leaf Webber in fruit leafy vegetable spray 15 ml methyl-O-demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 15 liter of water.

Thrips in chilli: For the control of thrips in chilli, spray 30 ml profenophos in 15 litres of water. In case of heavy attack make spray of spinosad or spinetoram 7-8 ml per 15 liter of water.

Fruit fly: For the control of Fruit fly spray acetamiprid 20 % 15 gm per 15 liter water pump.

Fruit borer: In brinjal and tomato crops control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 5 ml in 15 lit of water. In tomato crops control of fruit borer, spray indoxacarb 25 EC 30 ml or spinosad 45 EC 5 ml per pump mix in water and spray.

Mite: If mite infestation observe in vegetable then spray fenazaquin 10 EC 10 ml or diafenuron 50 WP 15 gm per 15 liter water pump and carried out alternate spray.

Whitefly & jassids in Okra: For control of whitefly & jassids in Okra, spray 500 ml of 5 % neem seed extract or 50 ml neem oil or acephate 75 % SP @ 15 gm or imidacloprid 17.8 SL 3 ml/10 litre of water.

Animals

Essential salts/mineral mixture in appropriate quantities must be mixed with feed and given to the animals.

Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. Keep animal shed hygienic and clean to avoid flies and mosquitoes.

Provide 6-8 kg good quality dry roughage with 15-20 kg green fodder to the animals. For milch animals, regularly follow schedule of 1 kg feed + 50 g mineral mixture per 2 liters of milk yield.

Spray Deltamethrin or Amitraz 2 ml/litre of water for the control of tick.